

**Tarımsal Ekonomi ve Politika
Geliştirme Enstitüsü**

Ürün Raporu ARPA 2022

**TARIMSAL EKONOMİ VE POLİTİKA GELİŞTİRME
ENSTİTÜSÜ
TEPGE**

**ÜRÜN RAPORU
ARPA
2022**

**Hazırlayan
Samet EĞİLMEZ
Ziraat Yüksek Mühendisi**
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü Müdürlüğü
samet.egilmez@tarimorman.gov.tr

TEPGE YAYIN NO: 361

ISBN: 978-625-8451-56-6

**© TEPGE
Her Hakkı Saklıdır.**

KASIM/2022

İletişim:

T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulvarı 06800
Çankaya/ANKARA

Telefon: 0312 287 5833

Faks: 0312 287 5854

Bu rapor TEPGE'nin izni olmadan kısmen veya tamamen basılamaz, çoğaltılamaz veya elektronik ortama taşınamaz. Raporun bilimsel ve hukukî sorumluluğu yazara aittir.

Kapak sayfasında kullanılan fotoğraf Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından düzenlenen "2018 yılı Tarım ve İnsan Fotoğraf Yarışması" na aittir.

(<http://www.tarimormaninsan.com/img/10-tarim-ve-insan-fotograf-yarismasi/genel/400/birincilik-odulu-mehmet-yikilmazsoy.jpg>)

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	1
2. DÜNYADA DURUM	2
2.1. Dünya Arpa Ekim Alanı, Üretimi ve Verimi	2
2.2. Dünya Arpa Tüketimi	4
2.3. Dünya Arpa Arzı ve Kullanımı	6
2.4. Dünya Arpa Ticareti	6
2.4.1. Dünya Arpa İthalatı	6
2.4.2. Dünya Arpa İhracatı	7
3. TÜRKİYE'DE DURUM	8
3.1. Türkiye Arpa Ekim Alanı, Üretim ve Verimi	8
3.2. Türkiye Arpa Tüketimi, Stok Değişimi ve Yeterlilik Derecesi	11
3.3. Türkiye Arpa Ticareti	12
3.4. Türkiye Arpa Fiyatları	13
3.5. Türkiye'de Arpaya Verilen Tarımsal Destekler	14
4. GENEL DEĞERLENDİRME	14
EK TABLOLAR	15
KAYNAKLAR	37

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1.	Dünya arpa ekim alanı, üretimi ve verimi	2
Tablo 2.	Dünya arpa ekim alanlarında önemli ülkeler	3
Tablo 3.	Dünya arpa üretiminde önemli üretici ülkeler	3
Tablo 4.	Dünya arpa üretiminde önemli üretici ülkelerde arpa verimi	4
Tablo 5.	Dünya arpa tüketiminde önemli tüketici ülkeler	5
Tablo 6.	Dünya arpa arzı ve kullanımı	6
Tablo 7.	Dünya arpa ithalatında önemli ithalatçı ülkeler	6
Tablo 8.	Dünya arpa ihracatında önemli ihracatçı ülkeler	7
Tablo 9.	Türkiye arpa ekim alanı, üretim ve verimi	8
Tablo 10.	Türkiye biralık arpa ve diğer arpa ekim alanları, üretim ve verim	9
Tablo 11.	Türkiye'nin illere göre arpa ekim alanları	9
Tablo 12.	Türkiye'nin illere göre arpa üretimi	10
Tablo 13.	Türkiye arpa tüketimi, stok değişimi ve yeterlilik derecesi	11
Tablo 14.	Türkiye'nin arpa ithalat ve ihracatı	12
Tablo 15.	Türkiye'nin ülkelere göre arpa ithalatı	12
Tablo 16.	Türkiye'nin ülkelere göre arpa ihracatı	13
Tablo 17.	Türkiye arpa fiyatları	13
Ek Tablo 1.	Önemli üretici ülkelerde arpa üretimi, kullanımı ve ticareti	15
Ek Tablo 2.	Dünya arpa ekim alanı	18
Ek Tablo 3.	Dünya arpa verimi	20
Ek Tablo 4.	Dünya arpa ithalatı	22
Ek Tablo 5.	Dünya arpa ihracatı	24
Ek Tablo 6.	Dünya arpa üretici fiyatları (\$/ton)	26
Ek Tablo 7.	Türkiye biralık arpa ekim alanı	28
Ek Tablo 8.	Türkiye biralık arpa üretim miktarı	29
Ek Tablo 9.	Türkiye biralık arpa verimi	30
Ek Tablo 10.	Türkiye diğer arpa ekim alanı	31
Ek Tablo 11.	Türkiye diğer arpa üretim miktarı	33
Ek Tablo 12.	Türkiye diğer arpa verimi	35

GRAFİKLER DİZİNİ

Grafik 1.	Dünya arpa ekim alanı, üretimi ve verimi	2
Grafik 2.	Dünya arpa üretiminin ülkelere göre dağılımı	4
Grafik 3.	Dünya arpa tüketiminde önemli ülkelerin payları	5
Grafik 4.	Türkiye arpa ekim alanları, üretim ve verimi	8
Grafik 5.	Türkiye'nin illere göre arpa ekim alanları dağılımı	10
Grafik 6.	Türkiye'de arpa ekim alanlarında önemli iller	11

1. GİRİŞ

Arpa ilk kültüre alınan bitkilerden birisidir. Diploid yedi çift kromozomlu tek yıllık bir tahıl olan arpa, ilk zamanlar insan beslenmesi için daha çok kullanılsa da buğday ve pirinç tüketiminin artmasıyla yem, malt ve bira hammaddesi olarak kullanımı yaygınlaşmıştır. Arpa bileşiminde kuru maddede yaklaşık olarak %52-72 nişasta, %9-14 protein ve nişasta olmayan polisakkarit olmak üzere sırasıyla %4-6 selüloz/lignin, %3-6 β -glukan ve %4-7 arabinoksilan mevcuttur (Köten ve ark., 2013).

Çeşitli çevre koşullarına uyum sağlaması nedeniyle dünyada geniş bir coğrafyada üretilen arpa, genel olarak hayvan beslemede ve malt yapımında tüketilmektedir. USDA verilerine göre dünya üzerinde 2020/21 sezonunda yaklaşık 51 milyon hektar (ha) alanda 159 milyon ton arpa üretimi gerçekleşmiştir. AB, 2020/21'de dünya arpa ekim alanları ve üretiminde ilk sırayı almıştır. TÜİK verilerine göre; arpa, Türkiye'de 2021 yılı itibarıyla yaklaşık 3,2 milyon ha alanda 5,75 milyon ton üretime ve ortalama 181 kg/da verime sahiptir. Türkiye'nin arpa üretimine bakıldığında, üretimin yaklaşık %70-80'lik kısmı kurak ve yarı kurak alanlarda gerçekleşmektedir. Bu durum tane verimi ve ürün kalitesi üzerinde olumsuz etki yaratmaktadır. Ancak; arpa diğer tahıllara nazaran sınırlı su koşullarına karşı dayanıklılık göstermektedir. Türkiye'de arpa üretiminin yağışa dayalı koşullarda gerçekleşmesi, değişik çevresel ve iklimsel koşullara uyum sağlayan çeşitlerin kullanılmasını gerektirmektedir (Aktaş, 2017).

Dünyada en önemli çevresel stres faktörlerinden biri tuzluluk olup, dünya tarım alanlarının yaklaşık %20'si tuzlanma tehdidi altındadır. Kurak ve yarı kurak iklim bölgelerindeki üreticiler için tuzluluk büyük bir sorun haline gelmektedir. Arpa tuza dayanıklı bir bitki olması, topraklardan fazla tuz kaldırması gibi özelliklere sahip olduğu için, sulu tarım yapılan alanlarda münavebe bitkisi olarak toprakların çoraklaşmasına karşı büyük önem taşımaktadır (Akdeniz ve Koç, 2022; Tabur ve Demir, 2008).

Türkiye'de genel olarak arazilerin parçalı oluşu, kültürel uygulama eksiklikleri, bilinçsiz gübreleme ile uygun olmayan çeşit seçimi gibi etkenler nedeniyle arpa verimi düşmektedir. Üretim artışını sağlayabilmek için yüksek verimli, yetiştirme şartlarına uygun, hastalık ve zararlılara karşı dayanıklı çeşitlerin geliştirilmesi gerekmektedir (Dirik ve ark., 2022).

2. DÜNYADA DURUM

2.1. Dünya Arpa Ekim Alanı, Üretimi ve Verimi

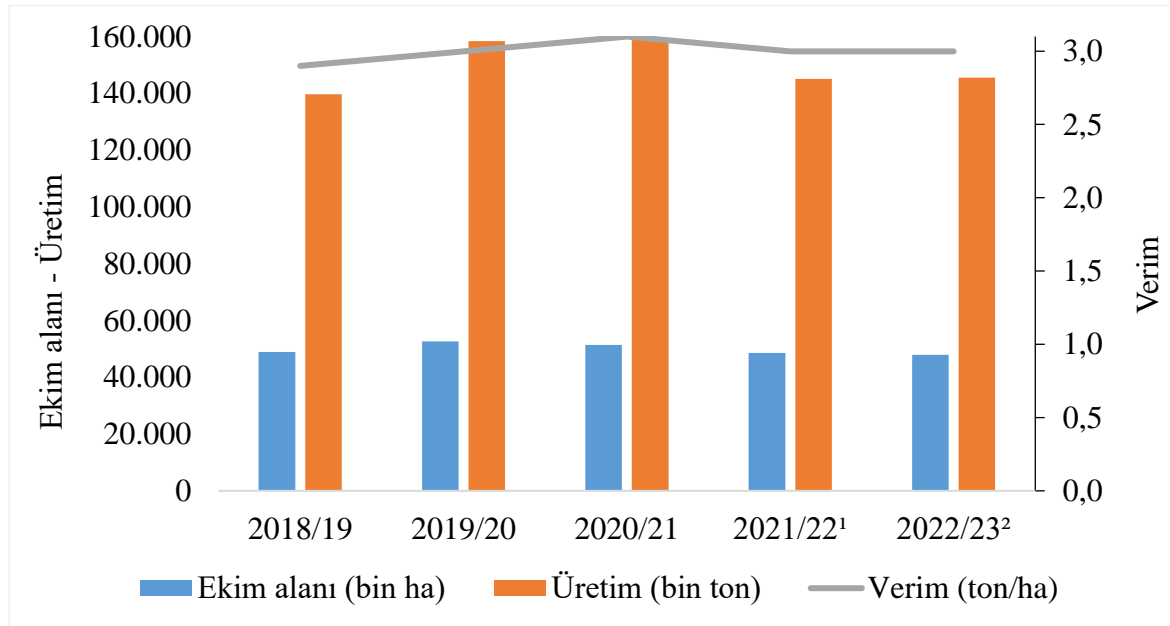
Dünya arpa ekim alanları 2020/21’de yaklaşık 51,4 milyon ha olarak gerçekleşmiştir. Ekim alanlarının 2021/22 sezonunda ise yaklaşık 48,6 milyon hektar ile bir önceki döneme göre %5,4 daraldığı tahmin edilmektedir (Tablo 1). Bu durumun; Avustralya, AB, Kazakistan, Rusya, ve Türkiye’deki ekim alanlarının azalmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Ekim alanlarının 2022/23 üretim sezonunda ise yaklaşık 47,9 milyon ha olacağı öngörülmektedir.

Tablo 1. Dünya arpa ekim alanı, üretimi ve verimi

	Ekim alanı (bin ha)	Üretim (bin ton)	Verim (ton/ha)
2018/19	48.858	139.623	2,9
2019/20	52.614	158.376	3,0
2020/21	51.374	159.408	3,1
2021/22 ¹	48.589	145.079	3,0
2022/23 ²	47.863	145.526	3,0

Kaynak: USDA, 2022 (Erişim tarihi: 25.07.2022), ¹/Tahmin, ²/Öngörü

Grafik 1. Dünya arpa ekim alanı, üretimi ve verimi

Kaynak: Tablo 1

Dünya arpa ekim alanlarında 2021/22 sezonunda dünya sıralamasına bakıldığında AB’nin %21,4 pay ile ilk sırayı aldığı tahmin edilmektedir. AB’yi sırasıyla %15,8 ile Rusya, %9 ile Avustralya, %7,6 ile Türkiye ve %6,2 ile Kanada takip etmektedir. AB ve bu ülkelerin 2021/22’de arpa ekim alanlarında yaklaşık %60 pay sahibi olduğu tahmin edilmektedir (Tablo 2).

Tablo 2. Dünya arpa ekim alanlarında önemli ülkeler (bin ha)

Ülkeler	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22 ¹	2022/23 ²
AB	11.178	11.161	11.042	10.410	10.550
Rusya	7.784	8.403	8.160	7.688	7.800
Avustralya	4.437	5.041	4.400	4.350	4.100
Türkiye	3.600	3.800	3.800	3.700	3.800
Kanada	2.395	2.728	2.809	3.002	2.600
Kazakistan	2.516	2.977	2.729	2.157	2.200
Ukrayna	2.569	2.782	2.584	2.670	1.900
İran	1.550	1.700	1.600	1.700	1.650
Fas	1.599	1.050	1.467	1.490	1.300
Diğer	11.230	12.972	12.783	11.422	11.963
Dünya	48.858	52.614	51.374	48.589	47.863

Kaynak: USDA, 2022 (Erişim tarihi: 25.07.2022), ¹Tahmin, ²Öngörü

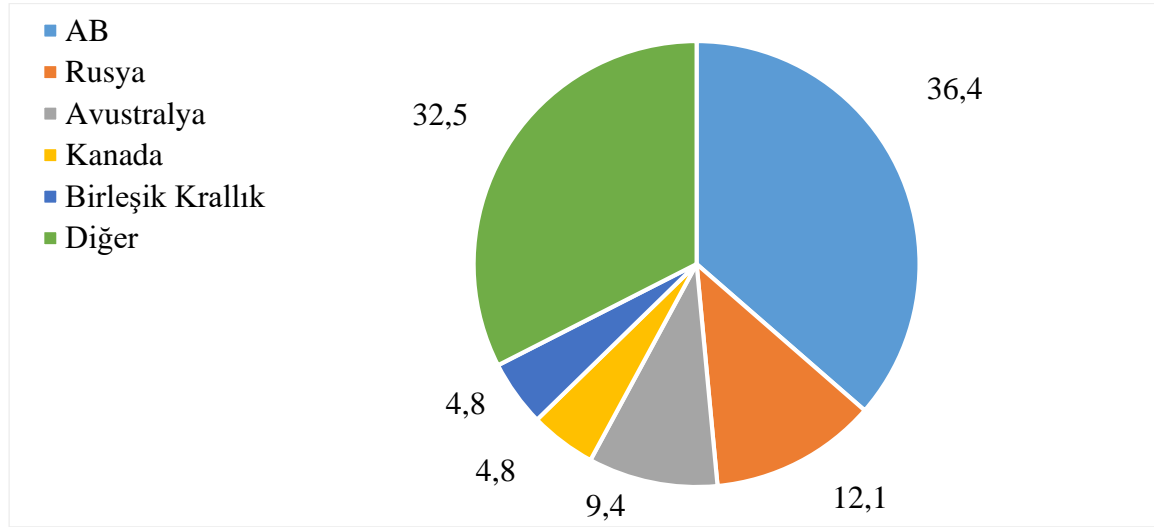
Dünya arpa üretimi 2020/21 döneminde yaklaşık 159,4 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Üretimin 2021/22'de bir önceki döneme göre yaklaşık %9 azalarak 145,1 milyon tona düştüğü tahmin edilmektedir. AB, Rusya, Türkiye, Kanada, Birleşik Krallık ve ABD'deki üretimin düşüş miktarının; Avustralya, Ukrayna, Arjantin, İran'daki üretimin artış miktarından yüksek olması üretim düşüşünde etkin rol oynamaktadır (Tablo 3). AB'nin 2021/22 dünya arpa üretimi sıralamasında yaklaşık %36,4'lük pay ile ilk sırada olduğu tahmin edilmektedir. AB'yi yaklaşık %12,1'lik pay ile Rusya ve yaklaşık %9,4 pay ile Avustralya takip etmektedir (Tablo 3).

Tablo 3. Dünya arpa üretiminde önemli üretici ülkeler (bin ton)

Ülkeler	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22 ¹	2022/23 ²
AB	49.470	55.180	54.324	52.800	50.900
Rusya	16.737	19.939	20.629	17.505	19.500
Avustralya	8.819	10.127	13.100	13.700	11.000
Kanada	8.380	10.383	10.741	6.948	9.700
Birleşik Krallık	6.510	8.048	8.117	6.961	7.050
Türkiye	7.000	7.900	8.100	4.500	7.000
Ukrayna	7.604	9.528	7.947	9.923	5.700
Arjantin	4.635	3.615	4.035	5.300	5.300
ABD	3.343	3.756	3.719	2.562	3.807
Diğer	27.125	29.900	28.696	24.880	25.569
Dünya	139.623	158.376	159.408	145.079	145.526

Kaynak: USDA, 2022 (Erişim tarihi:22.07.2022), ¹Tahmin, ²Öngörü

Grafik 2. Dünya arpa üretiminin ülkelere göre dağılımı (2021/22, %)

Kaynak: Tablo 3

Dünya arpa verimi 2020/21’de 3,1 ton/ha olarak gerçekleşmiş olup, 2021/22’de ise verimin yaklaşık 3,0 ton/ha olduğu tahmin edilmektedir. Önemli arpa üreticisi olan ülkelerdeki arpa verimleri sıralandığında 2021/22’de yaklaşık 7,4 ton/ha verim ile Yeni Zelanda’nın ilk sırada olduğu tahmin edilmektedir. Yeni Zelanda’yı yaklaşık 6,7 ton/ha arpa verimi ile Şili ve yaklaşık 6,1 ton/ha arpa verim ile Birleşik Krallık takip etmektedir. Dünya arpa veriminin 2022/23 döneminde 3,0 ton/ha olacağı öngörülmektedir (Tablo 4).

Tablo 4. Dünya arpa üretiminde önemli üretici ülkelerde arpa verimi (ton/ha)

Ülkeler	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22 ¹	2022/23 ²
Yeni Zelanda	6,8	6,9	7,5	7,4	7,4
Şili	7,3	6,4	5,9	6,7	6,6
Birleşik Krallık	5,7	6,9	5,9	6,1	6,3
İsviçre	6,5	7,0	6,9	6,2	6,2
Suudi Arabistan	5,5	7,0	5,5	5,5	6,0
Zimbabve	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5
Sırbistan	4,3	4,4	4,6	5,2	4,8
AB	4,4	4,9	4,9	5,0	4,8
Uruguay	3,8	3,7	4,8	4,1	4,2
Norveç	2,6	4,1	4,1	4,1	4,1
Dünya	2,9	3,0	3,1	3,0	3,0

Kaynak: USDA, 2022 (Erişim tarihi: 22.07.2022), ¹Tahmin, ²Öngörü

2.2. Dünya Arpa Tüketimi

Dünya arpa tüketimine bakıldığında, tüketimin 2020/21’de yaklaşık 160,7 milyon ton olarak gerçekleştiği görülmektedir. Dünya arpa tüketiminin 2021/22’de ise bir önceki döneme göre yaklaşık %8,3 düşerek 147,4 milyon ton olduğu tahmin edilmektedir. AB, arpanın üretiminde de olduğu gibi, tüketiminde de yaklaşık %31,5 pay ile dünyada birinci sırada yer almaktadır. Dünya arpa tüketiminde 2021/22 döneminde AB’den sonra sırasıyla yaklaşık %9,1 pay ile Çin, %9 pay ile Rusya, %5 pay ile Türkiye ve %4,3 pay ile Birleşik Krallık

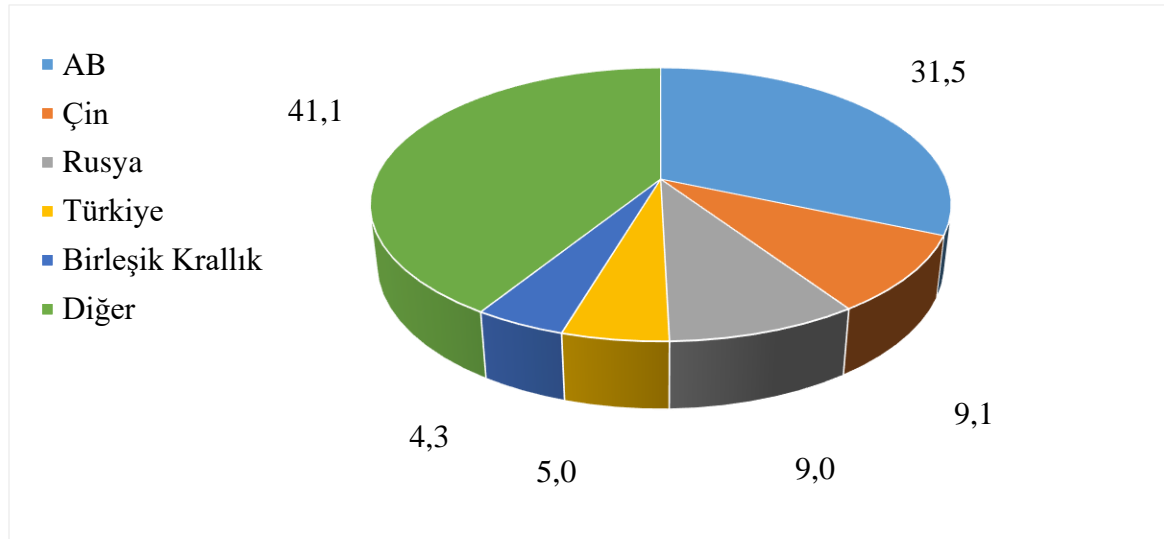
gelmektedir. Son 5 dönem içerisinde, 2022/23'ün yaklaşık 145,4 milyon ton ile en az arpa tüketimi gerçekleşecek dönem olacağı öngörülmektedir (Tablo 5).

Tablo 5. Dünya arpa tüketiminde önemli tüketici ülkeler (bin ton)

Ülkeler	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22 ¹	2022/23 ²
AB	45.600	49.500	48.250	46.500	45.200
Çin	7.000	8.000	13.000	13.400	11.600
Rusya	12.200	15.400	14.400	13.300	13.500
Türkiye	7.500	8.500	8.990	7.300	7.500
Birleşik Krallık	5.666	5.989	7.207	6.278	6.321
İran	6.200	6.400	6.400	5.400	5.500
Suudi Arabistan	7.025	7.025	7.025	5.925	4.925
Avustralya	5.000	6.000	5.500	5.500	4.800
Ukrayna	4.200	4.600	4.100	4.000	3.800
Diğer	39.737	45.097	45.872	39.801	42.270
Dünya	140.128	156.511	160.744	147.404	145.416

Kaynak: USDA, 2022 (Erişim tarihi: 25.07.2022), ¹Tahmin, ²Öngörü

Grafik 3. Dünya arpa tüketiminde önemli ülkelerin payları (2021/22, %)

Kaynak: Tablo 5

2.3. Dünya Arpa Arzı ve Kullanımı

Dünya arpa arzı 2020/21’de yaklaşık 217,3 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. 2021/22’de ise dünya toplam arpa arzının bir önceki sezona göre %9,2 azalarak yaklaşık 197,4 milyon tona düştüğü tahmin edilmektedir (Tablo 6). Bu düşüşte 2021/22 dünya arpa üretiminin gerilemesinin etkili olduğu tahmin edilmektedir.

Tablo 6. Dünya arpa arzı ve kullanımı (bin ton)

	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22 ¹	2022/23 ²
Arz					
Başlangıç stokları	21.460	20.193	21.802	20.310	16.844
Üretim	139.623	158.376	159.408	145.079	145.526
İthalat	24.828	28.748	36.114	32.030	29.166
Toplam arz	185.911	207.317	217.324	197.419	191.536
Kullanım					
İhracat	25.590	29.004	36.270	33.171	29.718
İç tüketim	140.128	156.511	160.744	147.404	145.416
Bitiş stokları	20.193	21.802	20.310	16.844	16.402
Toplam kullanım	185.911	207.317	217.324	197.419	191.536

Kaynak: USDA, 2022 (Erişim tarihi: 25.07.2022) ¹/Tahmin, ²/Öngörü

2.4. Dünya Arpa Ticareti

2.4.1. Dünya Arpa İthalatı

Dünya arpa ithalatı 2020/21 pazarlama yılı itibarıyla yaklaşık 36,1 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. 2021/22’de ise dünya arpa ithalatının %14,8 azalarak 30,7 milyon tona gerilediği ve yaklaşık %27’lik pay ile Çin’in ithalatta ilk sırayı aldığı tahmin edilmektedir. İthalatta Çin’den sonra %14,6 pay ile Suudi Arabistan ikinci, %5,2 pay ile İran üçüncü, %4,1 pay ile Japonya dördüncü sıradadır. Bu 4 ithalatçı ülkenin 2021/22 pazarlama yılında dünya arpa ithalatının yaklaşık %50,9’unu oluşturduğu tahmin edilmektedir (Tablo 7).

Tablo 7. Dünya arpa ithalatında önemli ithalatçı ülkeler (bin ton)

Ülkeler	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22 ¹	2022/23 ²
Çin	5.181	5.969	12.049	8.300	9.500
Suudi Arabistan	6.500	6.700	7.000	4.500	4.700
İran	3.100	2.900	3.500	1.600	2.500
Japonya	1.158	1.253	1.132	1.250	1.200
AB	893	1.835	1.220	988	1.100
Ürdün	1.017	389	548	1.278	900
Libya	884	895	1.043	700	750
Tunus	558	613	995	882	750
Vietnam	133	198	747	600	700
Filipinler	6	6	113	493	600
Diğer	5.331	7.887	7.732	10.132	6.645
Dünya	24.761	28.645	36.079	30.723	29.345

Kaynak: USDA, 2022 (Erişim tarihi: 05.11.2022), ¹/Tahmin, ²/Öngörü

2.4.2. Dünya Arpa İhracatı

Dünya arpa ihracatına bakıldığında 2020/21 pazarlama yılında ihracatın yaklaşık 36,3 milyon ton olarak gerçekleştiği görülmektedir. İhracatın 2021/22 itibarıyla ise %8,5 azalarak yaklaşık 33,2 milyon tona düştüğü tahmin edilmektedir. İhracatta yaşanan bu düşüşün en büyük nedeninin Rusya'nın arpa ihracatını düşürmesinden kaynaklandığı düşünülmektedir. Başlıca ihracatçı ülkeler değerlendirildiğinde 2021/22'de ilk sırada yaklaşık %27,1'lik pay ile Avustralya'nın olduğu tahmin edilmektedir. Avustralya'yı, yaklaşık %21 pay ile AB, yaklaşık %17,5 pay ile Ukrayna, yaklaşık %10,9 pay ile Arjantin ve yaklaşık %10,6 pay ile Rusya takip etmektedir (Tablo 8).

Tablo 8. Dünya arpa ihracatında önemli ihracatçı ülkeler (bin ton)

Ülkeler	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22 ¹	2022/23 ²
AB	4.898	7.767	7.399	7.200	6.800
Avustralya	3.687	3.324	8.342	9.000	6.200
Rusya	4.661	4.470	6.259	3.500	6.000
Arjantin	3.237	2.421	2.336	3.600	3.700
Kanada	2.296	2.244	3.534	1.800	3.000
Ukrayna	3.561	4.984	4.187	5.800	1.800
Birleşik Krallık	916	1.876	1.303	800	850
Kazakistan	1.820	1.366	1.085	500	600
Uruguay	62	45	241	250	250
ABD	107	125	300	162	152
Diğer	345	382	1.284	559	366
Dünya	25.590	29.004	36.270	33.171	29.718

Kaynak: USDA, 2022 (Erişim tarihi: 25.07.2022), ¹Tahmin, ²Öngörü

3. TÜRKİYE'DE DURUM

3.1. Türkiye Arpa Ekim Alanı, Üretim ve Verimi

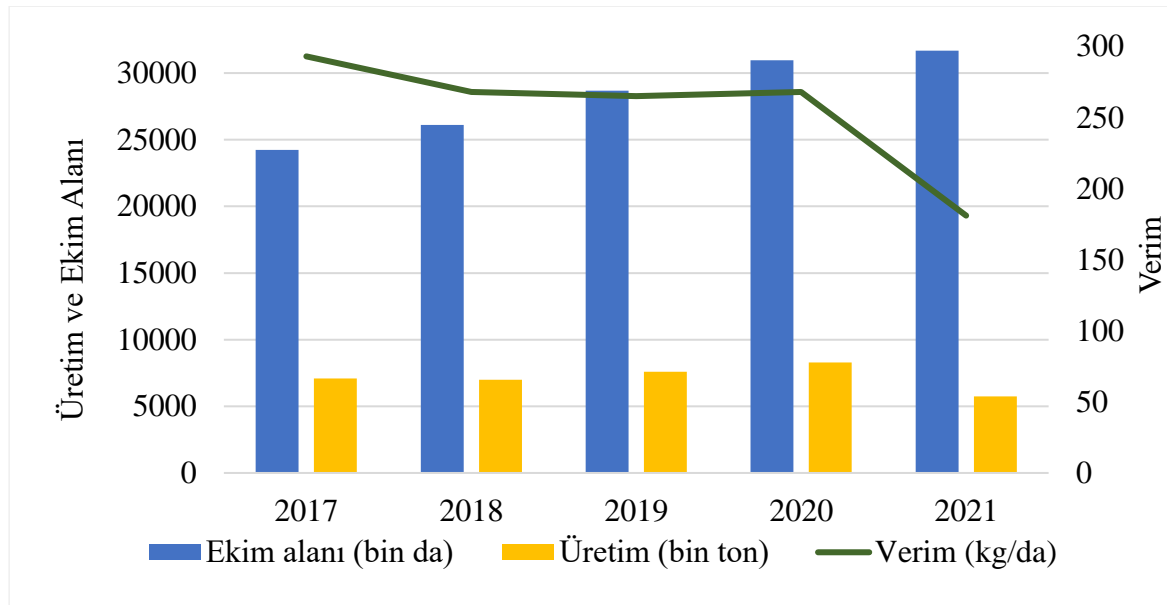
Türkiye'nin arpa ekim alanları 2021 yılında 2020 yılına göre yaklaşık %2,3 artış göstermektedir. Türkiye'nin toplam 2021 yılı arpa üretimi ise bir önceki yıla göre %30,7 azalarak yaklaşık 5,8 milyon ton olmuştur. Verime bakıldığında, 2021'de verim bir önceki yıla göre yaklaşık %32,5 düşerek 181 kg/da olmuştur (Tablo 9).

Tablo 9. Türkiye arpa ekim alanı, üretim ve verimi

Yıllar	Ekim alanı (bin da)	Üretim (bin ton)	Verim (kg/da)
2017	24.247	7.100	293
2018	26.119	7.000	268
2019	28.690	7.600	265
2020	30.972	8.300	268
2021	31.691	5.750	181

Kaynak: TÜİK, 2022 (Erişim tarihi: 30.03.2022)

Grafik 4. Türkiye arpa ekim alanı, üretim ve verimi

Kaynak: Tablo 9

Türkiye'nin 2021 yılı arpa üretiminin %95,7'lik kısmını diğer arpa üretimi, geriye kalan %4,3'lük kısmını ise biralık arpa üretimi karşılamaktadır. Türkiye'nin 2021 yılı biralık arpa üretimi bir önceki yıla göre %58,3 oranında azalmışken, diğer arpa üretimi ise %28,6 oranında azalmıştır. Ayrıca hem biralık arpa hem de diğer arpa üretiminin son 5 yılda en düşük olduğu yılın 2021 yılı olduğu görülmektedir (Tablo 10). Türkiye'de 2021 yılının kurak geçmesi ve arpa ekim alanlarının daralması biralık arpa ve diğer arpa üretiminin azalmasına yol açmıştır.

Tablo 10. Türkiye’de biralık arpa ve diğer arpa ekim alanları, üretim ve verimi

Yıllar	Biralık arpa			Diğer arpa		
	Ekim alanı (bin da)	Üretim (bin ton)	Verim (kg/da)	Ekim alanı (bin da)	Üretim (bin ton)	Verim (kg/da)
2017	1.352	400	297	22.895	6.700	293
2018	1.337	400	300	24.783	6.600	267
2019	1.304	400	307	27.386	7.200	264
2020	1.925	600	313	29.046	7.700	265
2021	1.537	250	173	30.154	5.500	187

Kaynak: TÜİK, 2022 (Erişim tarihi: 29.09.2022)

Türkiye 2021 yılı arpa ekim alanları iller bazında sıralandığında yaklaşık 389 bin ha ile Konya'nın ilk sırada olduğu görülmektedir. Konya'yı 2021 yılında yaklaşık 292 bin ha arpa ekim alanına sahip olan Ankara takip etmektedir (Tablo 11).

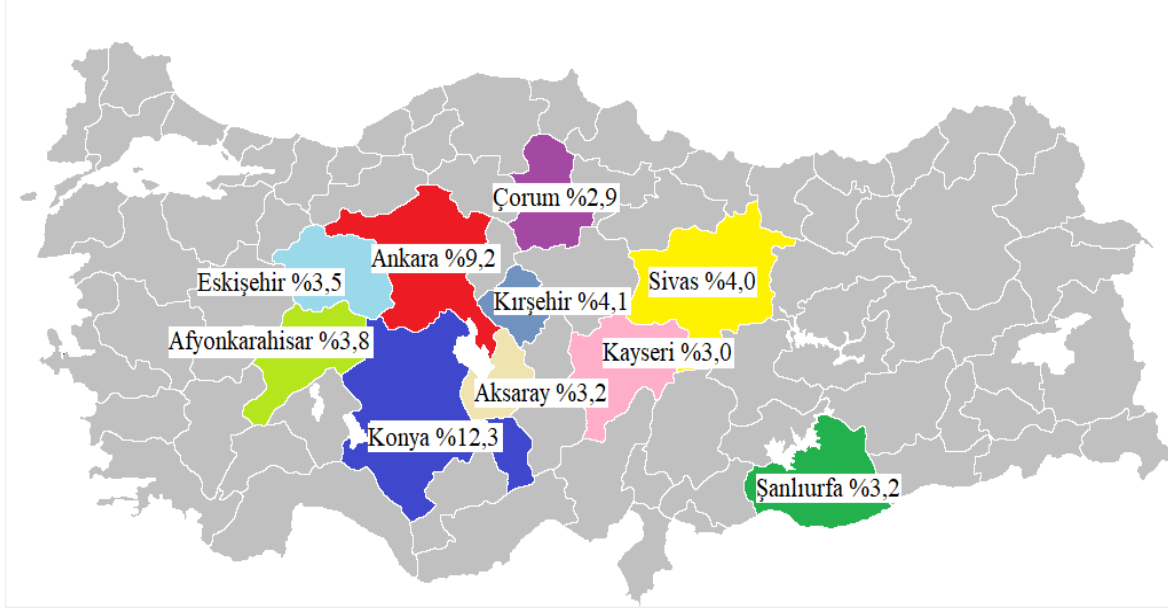
Tablo 11. Türkiye'nin illere göre arpa ekim alanları (bin ha)

İller	2017	2018	2019	2020	2021
Konya	274	306	342	385	389
Ankara	204	221	239	292	292
Kırşehir	87	99	120	138	129
Sivas	68	90	121	128	127
Afyonkarahisar	100	106	102	111	119
Eskişehir	82	91	102	112	112
Aksaray	84	87	88	94	102
Şanlıurfa	201	183	186	96	101
Kayseri	84	99	115	99	97
Çorum	56	62	80	85	91
Diğer	1.187	1.268	1.373	1.558	1.610
Türkiye	2.425	2.612	2.870	3.097	3.169

Kaynak: TÜİK, 2022 (Erişim tarihi: 02.03.2022)

Türkiye’de 2021 yılında bölge bazında arpa üretimi en çok %23,8 ile Batı Anadolu, %20,8 ile Orta Anadolu, %10,8 ile Ege ve %10,1 ile Güneydoğu Anadolu’da gerçekleşmiştir. İl bazında üretime bakıldığında ise Konya ile Ankara toplam %21,5 pay ile ilk 2 sırayı almaktadır (Grafik 5).

Grafik 5. Türkiye'nin illere göre arpa ekim alanları dağılımı (2021, %)

Kaynak: Tablo 11

Arpa üretiminde lider olan Konya'da üretim 2021 yılında bir önceki yıla göre %33,4, Ankara'da ise %49,8 oranında azalmıştır (Tablo 12).

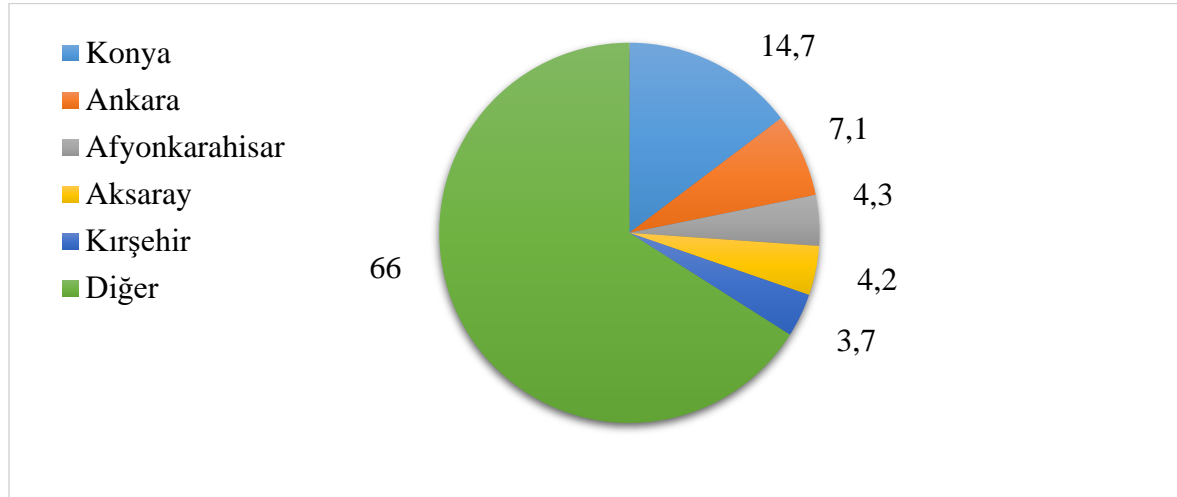
Tablo 12. Türkiye'nin illere göre arpa üretimi (bin ton)

İller	2017	2018	2019	2020	2021
Konya	873	969	1.147	1.266	843
Ankara	568	572	649	813	408
Afyonkarahisar	294	308	276	308	250
Aksaray	282	281	269	283	239
Kırşehir	287	301	317	373	211
Eskişehir	255	261	273	278	209
Sivas	174	244	293	327	205
Kayseri	237	283	307	237	198
Adıyaman	208	203	177	180	162
Çorum	192	187	209	224	149
Diğer	3.730	3.391	3.683	4.011	2.876
Türkiye	7.100	7.000	7.600	8.300	5.750

Kaynak: TÜİK, 2022 (Erişim tarihi: 09.03.2022)

Türkiye'de 2021 yılında il bazında arpa üretimine bakıldığında Konya %14,7 pay ile ilk sıradadır. Konya'yı %7,1 pay ile Ankara, %4,3 pay ile Afyonkarahisar takip etmektedir (Grafik 6).

Grafik 6. Türkiye’de arpa üretiminde önemli illerin payları (2021, %)

Kaynak: Tablo 12

3.2. Türkiye Arpa Tüketimi, Stok Değişimi ve Yeterlilik Derecesi

Türkiye’de 2019/20 piyasa döneminde %94,8 olan arpa yeterlilik derecesi 2020/21 döneminde %2,3 artarak %97,1 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye’de 2020/21’de arpa tüketimi %86 yemlik kullanım, %2,9 endüstriyel kullanım ve %1 gıda olarak tüketilmiştir. Aynı dönemde kişi başına tüketim önceki dönem gibi 0,9 kg olarak gerçekleşmiştir (Tablo 13).

Tablo 13. Türkiye arpa tüketimi, stok değişimi ve yeterlilik derecesi

Piyasa dönemi	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21
Yurt içi kullanım (bin ton)	7.061	7.408	6.951	7.536	8.035
Gıda olarak tüketim (bin ton)	62	67	66	71	78
Tohumluk kullanım (bin ton)	549	485	522	574	619
Yemlik kullanım (bin ton)	6.061	6.451	5.957	6.484	6.908
Endüstriyel kullanım (bin ton)	231	231	242	228	229
Kayıplar (bin ton)	157	167	165	179	201
Stok değişimi (bin ton)	-602	98	-145	552	458
Kişi başına tüketim (kg)	1,0	0,8	0,8	0,9	0,9
Yeterlilik derecesi (%)	89,2	90,2	94,7	94,8	97,1

Kaynak: TÜİK, 2022 (Erişim tarihi: 04.04.2022)

3.3. Türkiye Arpa Ticareti

Türkiye'nin arpa ithalatı 2021/22 pazarlama yılında yaklaşık 2,9 milyon ton olarak gerçekleşmiştir (Tablo 15). Arpa ithalatının artmasında Türkiye arpa üretiminin düşmesi, Rusya ile Ukrayna savaşının yarattığı arz baskısına tedbir amaçlı ithalatın kolaylaştırılarak arttırılması ve TMO tarafından hayvan besicilerine uygun fiyatlı yem hammaddesi satışının etkin rol oynadığı düşünülmektedir.

Tablo 14. Türkiye'nin arpa ithalat ve ihracatı (miktar ve değer)

Yıllar	İthalat		İhracat	
	Miktar (ton)	Değer (bin \$)	Miktar (ton)	Değer (bin \$)
2017/18	889.367	183.195	147.397	30.567
2018/19	388.968	98.102	147.700	33.653
2019/20	902.925	178.132	2.394	607
2020/21	705.751	144.709	59.729	11.973
2021/22	2.884.431	871.118	173.034	52.096

Kaynak: TÜİK, 2022 (Erişim tarihi: 09.08.2022) GTİP:100310 (arpa; tohumluk) ve GTİP:100390 (arpa; tohumluk olanlar hariç) alınmıştır.

İthalatta 2021/22'de yaklaşık %40,6 pay ile Rusya ilk sıradadır. Rusya'yı %37,8 ile Ukrayna, %9,2 ile Romanya, %4 ile Fransa izlemektedir (Tablo 15).

Tablo 15. Türkiye'nin ülkelere göre arpa ithalatı (ton)

Ülkeler	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Rusya	550.637	265.227	256.903	275.765	1.170.913
Ukrayna	178.476	14.352	250.836	11.952	1.091.553
Romanya	-	4	70.064	18.010	264.860
Fransa	10.603	46.810	48.448	24.686	116.378
Almanya	-	-	-	52.415	81.337
Estonya	-	-	-	-	62.256
Moldova	23.684	-	-	-	38.098
Bulgaristan	11.425	46	1	35	24.584
Macaristan	35.660	11	11.900	-	19.738
İspanya	-	29.969	-	-	11.373
Diğer	78.882	32.549	264.773	322.888	3.341
Toplam	889.367	388.968	902.925	705.751	2.884.431

Kaynak: TÜİK, 2022 (Erişim tarihi: 15.08.2022) GTİP: 100310 (arpa; tohumluk) ve GTİP: 100390 (arpa; tohumluk olanlar hariç) alınmıştır.

Türkiye'nin 2021/22 pazarlama yılı arpa ihracatı bir önceki döneme göre %189,7 artarak yaklaşık 173 bin tona ulaşmıştır. İhracatta 2021/22'de ilk sırayı yaklaşık %60,9 pay ile Suriye almış olup, Suriye'yi %21,8 pay ile Irak, %17 pay ile KKTC takip etmektedir (Tablo 16).

Tablo 16. Türkiye'nin ülkelere göre arpa ihracatı (ton)

Ülkeler	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Suriye	18.123	55.209	-	325	105.414
Irak	129.026	77.003	752	-	37.609
KKTC	174	13.128	86	48.693	29.486
Azerbaycan	72	80	127	500	435
Gürcistan	1	70	132	167	68
Bosna Hersek	-	-	-	-	22
Diğer	1	2.210	1.297	10.044	-
Toplam	147.397	147.700	2.394	59.729	173.034

Kaynak: TÜİK, 2022 (Erişim tarihi: 30.03.2022) GTİP:100310 (arpa; tohumluk) ve GTİP:100390 (arpa; tohumluk olanlar hariç) alınmıştır.

3.4. Türkiye Arpa Fiyatları

Arpa üretici fiyatlarına bakıldığında 2021/22'de ortalama üretici fiyatı bir önceki sezona göre yaklaşık %90,8 oranında artarak 2,69 TL/kg'a ulaştığı görülmektedir. 2022 yılı aylık üretici fiyatları değerlendirildiğinde, Ocak ayında 2,86 TL/kg olan arpa üretici fiyatı, Ağustos ayında 5,86 TL/kg'a ulaşmıştır (Tablo 17).

Borsa fiyatları incelendiğinde 2020/21 sezonunda ortalama 1,52 TL/kg olan borsa fiyatı, 2021/22 sezonunda yaklaşık %84,2 artarak ortalama 2,80 TL/kg olmuştur (Tablo 17).

Serbest piyasa fiyatları ise 2020/21 sezonunda ortalama 1,59 TL/kg iken, 2021/22'de yaklaşık %76,1 artışla ortalama 2,80 TL/kg'a yükselmiştir (Tablo 17).

2022 yılının ilk 8 ayında arpa fiyatları değerlendirildiğinde, üretici fiyatı için Ağustos ayının en yüksek fiyat olduğu görülürken, borsa ve serbest piyasa fiyatları için ise Temmuz ayının olduğu görülmektedir (Tablo 17). Temmuz ve Ağustos aylarındaki bu artışın altında yatan sebebin sezon içerisinde piyasadaki stokların azalması ve akabinde yem hammaddesine olan talebin artması olduğu düşünülmektedir. Arpanın 2022 yılı Ağustos ayı fiyatlarında; üretici fiyatının 5,86 TL/kilogram, borsa fiyatının ortalama 5,82 TL/kg, serbest piyasa fiyatının ortalama 5,80 TL/kg olduğu görülmektedir (Tablo 17).

Tablo 17. Türkiye arpa fiyatları (TL/kg)

Yıllar	Üretici fiyatı ¹	Borsa fiyatı ²	Serbest piyasa fiyatı ²
2017/18	0,82	0,86	0,88
2018/19	0,93	0,94	1,03
2019/20	1,16	1,17	1,29
2020/21	1,41	1,52	1,59
2021/22	2,69	2,80	2,80
2022-Ocak	2,86	3,73	3,74
2022-Şubat	2,97	3,67	3,72
2022-Mart	3,39	4,56	4,40
2022-Nisan	3,84	5,02	4,82
2022-Mayıs	4,47	5,99	5,73
2022-Haziran	5,35	5,89	6,33
2022-Temmuz	5,69	6,05	6,07
2022-Ağustos	5,86	5,82	5,80

Kaynak: TÜİK ve TMO, 2022. ¹Üretici fiyatları TÜİK verileridir. ²Borsa ve serbest piyasa fiyatları TMO verileridir.

TMO arpa alım fiyatı 2022 yılında bir önceki yıla göre %225,7 artırılarak 5.700 TL/ton olarak açıklanmıştır. Bu fiyata ilave olarak arpaya 0,50 TL/kg TMO Alım Primi Desteği verilmiştir.

3.5. Türkiye’de Arpaya Verilen Tarımsal Destekler

Türkiye’de 2022 yılı Çiftçi Kayıt Sistemi’ne kayıtlı arpa üreticilerine mazot desteği 75 TL/da, gübre desteği 46 TL/da, fark ödemesi desteği 10 krş/kg, sertifikalı tohum kullanım desteği ise 50 TL/da olarak belirlenmiştir. Ayrıca asgari 50 da ve üzeri tarım arazilerinde, her 50 da araziye kadar bir analiz için 50 TL toprak analizi desteği ödemesinin yapılacağı açıklanmıştır.

11/03/2022 tarih ve 31775 sayılı T.C. Cumhurbaşkanlığı Kararı ile ‘‘Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli’’ kapsamında 2021 üretim yılı Çiftçi Kayıt Sistemi kayıtlarına göre bir defaya mahsus olmak üzere buğday, arpa, çavdar, yulaf ve tritikaleye 50 TL/da ödeneceği açıklanmıştır.

4. GENEL DEĞERLENDİRME

Arpa üretimi 1960’lı yıllarda dünya genelinde 100 milyon ton civarındayken, son 10 yıllık ortalama dikkate alındığında üretim yaklaşık 145 milyon tona yükselmiştir. Aynı kıyaslama verim değerlerinde yapıldığında, arpa tane veriminin 150 kg/da’dan 300 kg/da düzeyine çıkarak %100 arttığı görülmektedir. Dünyada 2021/22 sezonu itibarıyla arpa üretiminde ve tüketiminde ilk sırada AB yer almaktadır. Arpa ithalatına bakıldığında Çin’in ilk sırada olduğu görülüyorken, arpa ihracatında ise ilk sırada Avustralya bulunmaktadır.

Rusya ve Ukrayna 2021/22 pazarlama yılı itibarıyla dünya arpa ihracatının %28’sini oluşturmaktadır. Bu iki önemli arpa ihracatçısı ülke arasında devam eden sorunlar dünyada gıda güvenliği boyutuyla önem kazanmıştır. Ancak, 22 Temmuz 2022’de Türkiye, Rusya, Ukrayna ve BM arasında imzalanan ‘‘Tahıl Koridoru Anlaşması’’ ile Ukrayna’nın Rusya tarafından işgal edilen limanlarında depolanan tahılın serbest bırakılmasının önü açılmıştır. Bu durum Türkiye’nin arpa arzı için önem taşımaktadır.

Türkiye’de üretilen arpanın büyük kısmı iç piyasada tüketilmektedir. TÜİK, Bitkisel Üretim 2. Tahmin verilerine göre; 2022 yılında arpa üretiminin bir önceki yıla göre %47,8 oranında artarak 8,5 milyon ton olacağı öngörülmektedir.

EK TABLOLAR

Ek Tablo 1. Önemli üretici ülkelerde arpa üretimi, kullanımı ve ticareti (bin ton)

	Başlangıç stokları	Üretim	Toplam arz	İç Tüketim	Bitiş Stokları
AB					
2013/14	5.044	59.674	64.762	53.400	5.621
2014/15	5.621	60.609	66.318	51.000	5.771
2015/16	5.771	62.095	68.158	51.400	5.924
2016/17	4.557	53.211	59.029	47.800	5.557
2017/18	5.557	51.482	58.426	46.900	5.592
2018/19	5.592	49.470	55.955	45.600	5.457
2019/20	5.457	55.180	62.474	49.500	5.207
2020/21	5.207	54.234	60.661	48.250	5.012
2021/22 ¹	5.012	52.046	58.044	45.450	5.263
2022/23 ²	5.263	50.100	56.363	44.900	5.163
Rusya					
2013/14	674	15.389	16.289	12.700	880
2014/15	880	20.026	20.958	14.100	1.510
2015/16	1.510	17.083	18.670	13.700	729
2016/17	729	17.547	18.490	14.700	839
2017/18	839	20.211	21.134	14.500	750
2018/19	750	16.737	17.501	12.200	640
2019/20	640	19.939	20.613	15.400	743
2020/21	743	20.629	21.416	14.400	757
2021/22 ¹	757	17.505	18.312	14.300	712
2022/23 ²	712	21.000	21.762	14.900	862
Avustralya					
2013/14	536	9.174	9.710	2.800	693
2014/15	693	8.646	9.339	3.000	1.120
2015/16	1.120	8.993	10.113	3.300	1.068
2016/17	1.068	13.506	14.574	3.500	1.884
2017/18	1.884	9.254	11.138	3.700	1.776
2018/19	1.776	8.819	10.595	5.000	1.908
2019/20	1.908	10.127	12.035	6.000	2.711
2020/21	2.711	14.649	17.360	6.500	2.518
2021/22 ¹	1.969	13.906	16.424	5.500	1.924
2022/23 ²	1.169	12.200	14.124	5.500	1.924

Kaynak: USDA, 2022 (Erişim tarihi: 28.09.2022), ¹/Tahmin, ²/Öngörü

Ek Tablo 1 (Devam). Önemli üretici ülkelerde arpa üretimi, kullanımı ve ticareti (bin ton)

	Başlangıç stokları	Üretim	Toplam arz	İç Tüketim	Bitiş Stokları
Ukrayna					
2013/14	2.072	7.561	9.647	5.100	2.071
2014/15	2.071	9.450	11.521	5.500	1.565
2015/16	1.565	8.751	10.321	4.300	1.609
2016/17	1.609	9.874	11.491	4.900	1.237
2017/18	1.237	8.695	9.938	4.500	1.149
2018/19	1.149	7.604	8.769	4.200	1.008
2019/20	1.008	9.528	10.537	4.600	953
2020/21	953	7.947	8.948	4.100	661
2021/22 ¹	661	9.923	10.585	4.000	880
2022/23 ²	880	6.400	7.280	4.200	1.280
Türkiye					
2013/14	469	7.300	7.900	6.950	944
2014/15	944	4.000	5.723	5.350	364
2015/16	364	7.400	7.808	6.900	905
2016/17	905	4.750	5.911	5.500	282
2017/18	282	6.400	7.571	6.700	724
2018/19	724	7.000	8.113	7.500	465
2019/20	465	7.900	9.268	8.500	766
2020/21	766	8.100	9.572	8.990	522
2021/22 ¹	522	4.500	7.889	7.400	316
2022/23 ²	316	7.400	8.116	7.500	516
ABD					
2013/14	1.750	4.719	6.877	4.775	1.791
2014/15	1.791	3.953	6.257	4.235	1.711
2015/16	1.711	4.750	6.866	4.408	2.223
2016/17	2.223	4.353	6.786	4.375	2.316
2017/18	2.316	3.119	5.634	3.466	2.057
2018/19	2.057	3.343	5.528	3.537	1.884
2019/20	1.884	3.756	5.794	3.922	1.747
2020/21	1.747	3.719	5.608	3.753	1.555
2021/22 ¹	1.555	2.562	4.436	3.357	918
2022/23 ²	918	3.437	4.921	3.376	1.023
Arjantin					
2013/14	333	4.750	5.083	1.700	492
2014/15	492	2.900	3.392	1.500	340
2015/16	340	4.940	5.280	1.400	803
2016/17	803	3.300	4.103	1.100	447
2017/18	447	3.740	4.187	1.400	388
2018/19	388	4.635	5.035	1.200	598
2019/20	598	3.615	4.229	1.200	608
2020/21	608	4.035	4.655	1.700	619
2021/22 ¹	619	5.300	5.919	1.700	619
2022/23 ²	619	5.300	5.919	1.600	619

Kaynak: USDA, 2022 (Erişim tarihi: 28.09.2022), ¹Tahmin, ²Öngörü

Ek Tablo 1 (Devam). Önemli üretici ülkelerde arpa üretimi, kullanımını ve ticareti (bin ton)

	Başlangıç stokları	Üretim	Toplam arz	İç Tüketim	Bitiş Stokları
Suudi Arabistan					
2013/14	2.999	15	12.014	8.625	3.389
2014/15	3.389	12	11.601	8.525	3.076
2015/16	3.076	14	14.290	10.225	4.065
2016/17	4.065	13	12.178	9.825	2.353
2017/18	2.353	13	10.366	8.525	1.841
2018/19	1.841	11	8.352	7.025	1.327
2019/20	1.327	14	8.041	7.025	1.016
2020/21	1.016	11	8.027	7.025	1.002
2021/22 ¹	1.002	11	5.513	4.225	988
2022/23 ²	988	12	5.700	4.925	775
Dünya					
2013/14	21.179	144.431	188.833	141.440	24.536
2014/15	24.536	141.681	196.142	143.346	23.766
2015/16	23.766	149.569	201.973	145.436	25.714
2016/17	25.714	147.255	201.850	148.5641	23.770
2017/18	23.770	143.161	197.041	146.471	21.460
2018/19	21.460	139.623	185.911	140.128	20.193
2019/20	20.193	158.369	207.310	156.504	21.802
2020/21	21.802	160.861	218.777	161.638	20.869
2021/22 ¹	20.869	145.401	197.501	146.783	17.667
2022/23 ²	17.667	147.723	194.376	147.309	17.249

Kaynak: USDA, 2022 (Erişim tarihi: 28.09.2022), ¹Tahmin, ²Öngörü

Ek Tablo 2. Dünya arpa ekim alanı (bin ha)

Ülkeler	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22 ¹	2022/23 ²
AB	11.178	11.161	11.050	10.313	10.490
Rusya	7.784	8.403	8.160	7.688	7.600
Avustralya	4.437	5.041	5.491	4.417	4.200
Türkiye	3.600	3.800	3.800	3.700	3.800
Kanada	2.395	2.728	2.809	3.007	2.600
Kazakistan	2.516	2.977	2.729	2.157	2.150
Ukrayna	2.569	2.782	2.584	2.680	1.900
İran	1.550	1.700	1.600	1.700	1.650
Arjantin	1.125	1.080	1.010	1.340	1.350
Birleşik Krallık	1.138	1.162	1.388	1.150	1.115
Fas	1.599	1.050	1.467	1.490	1.100
Cezayir	1.080	1.133	978	1.025	1.025
ABD	802	899	896	805	985
Etiyopya	800	951	897	960	970
Suriye	800	1.500	1.500	800	900
Irak	600	1.200	1.200	600	600
Hindistan	661	576	590	592	540
Çin	505	511	509	510	510
Belarus	429	408	410	350	400
Azerbaycan	337	342	345	374	375
Meksika	353	360	295	350	340
Tunus	314	471	363	279	300
Uruguay	167	165	186	224	225
Kırgızistan	192	205	218	220	220
Libya	210	210	210	210	210
Afganistan	84	180	170	160	170
Norveç	147	145	145	145	145
Peru	137	133	126	127	123
Brezilya	112	119	103	112	110
Sırbistan	110	94	110	105	110
Güney Afrika	119	132	142	95	100
Özbekistan	90	90	109	85	95
Mısır	83	83	83	83	83
Tacikistan	72	77	75	74	75
Japonya	61	61	64	63	65
Pakistan	57	49	42	39	57
Ermenistan	52	50	50	50	55
Bolivya	54	54	54	52	52
Yeni Zelanda	56	56	45	44	48
Eritre	45	45	45	45	45
Kuzey Makedonya	42	44	45	48	41
Moldova	64	53	51	60	40
Güney Kore	47	44	35	38	38
İsviçre	28	27	28	30	30
Yemen	30	30	30	25	30

Kaynak: USDA, 2022 (Erişim tarihi: 04.11.2022), ¹/Tahmin, ²/Öngörü

Ek Tablo 2 (Devam). Dünya arpa ekim alanı (bin ha)

Ülkeler	2018/19	2019/2020	2020/21	2021/22 ¹	2022/23 ²
Şili	29	30	27	21	29
Gürcistan	27	26	24	25	25
Ürdün	25	25	25	25	25
Nepal	24	24	24	24	24
Bosna Hersek	22	21	22	22	22
Kenya	20	24	11	15	20
Türkmenistan	15	14	17	15	20
Lübnan	14	14	14	15	14
Kolombiya	10	10	10	10	10
Ekvador	9	9	11	8	10
Zimbabve	10	10	10	10	10
Bangladeş	6	6	6	6	6
İsrail	4	5	5	5	6
Butan	5	5	5	5	5
Arnavutluk	3	3	4	3	3
Suudi Arabistan	2	2	2	2	2
Umman	1	1	1	1	1
Dünya	48.857	52.610	52.455	48.633	47.299

Kaynak: USDA, 2022 (Erişim tarihi: 04.11.2022), ¹/Tahmin, ²/Öngörü

Ek Tablo 3. Dünya arpa verimi (ton/ha)

Ülkeler	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22 ¹	2022/23 ²
Yeni Zelanda	6,8	6,9	7,5	7,4	7,4
Birleşik Krallık	5,7	6,9	5,9	6,1	6,3
İsviçre	6,5	7,0	6,9	6,2	6,2
Suudi Arabistan	5,5	7,0	5,5	5,5	6,0
Şili	7,3	6,4	5,9	5,2	5,9
Zimbabve	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5
Sırbistan	4,3	4,4	4,6	5,2	5,2
AB	4,4	4,9	4,9	5,1	4,9
Uruguay	3,8	3,7	4,8	4,1	4,2
Norveç	2,6	4,1	4,1	4,1	4,1
Kenya	3,9	3,6	3,2	4,3	4,0
Çin	4,0	3,9	4,0	3,9	3,9
Brezilya	3,2	3,6	3,6	3,8	3,9
Bosna Hersek	3,6	3,5	4,1	3,8	3,9
ABD	4,2	4,2	4,2	3,3	3,9
Kanada	3,5	3,8	3,8	2,3	3,8
Arjantin	4,1	3,4	4,0	4,0	3,8
Güney Kore	3,2	4,6	4,1	3,8	3,8
Güney Afrika	3,6	2,6	4,1	3,5	3,7
Japonya	2,9	3,7	3,5	3,7	3,7
Ukrayna	3,0	3,4	3,1	3,7	3,4
Moldova	2,7	3,2	2,1	3,8	3,0
Azerbaycan	2,8	3,0	3,0	3,1	2,9
Avustralya	2,0	2,0	2,7	3,2	2,9
Meksika	2,8	2,8	3,1	3,1	2,8
Rusya	2,2	2,4	2,5	2,3	2,8
Belarus	2,2	2,7	3,4	2,9	2,8
Arnavutluk	3,3	2,7	3,3	2,7	2,7
Hindistan	2,7	2,8	2,9	2,8	2,6
Etiyopya	2,2	2,5	2,5	2,5	2,5
Kuzey Makedonya	3,1	3,1	3,3	3,2	2,4
Lübnan	2,1	2,3	2,2	2,2	2,1
Kırgızistan	2,2	2,3	2,3	1,3	2,1
Kolombiya	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Gürcistan	2,2	2,1	1,9	2,0	2,0
Umman	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Türkiye	1,9	2,1	2,1	1,2	2,0
İran	1,8	2,1	2,3	1,6	1,8
Tacikistan	1,5	1,8	1,8	1,8	1,8
Ermenistan	2,4	1,4	1,8	1,7	1,7
Peru	1,6	1,6	1,6	1,7	1,7
İsrail	1,3	1,0	1,0	1,4	1,7
Cezayir	1,8	1,5	1,2	0,9	1,6
Eritre	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Tunus	1,0	1,9	1,3	1,5	1,4

Kaynak: USDA (Erişim tarihi: 04.11.2022), ¹/Tahmin, ²/Öngörü

Ek Tablo 3 (Devam). Dünya arpa verimi (ton/ha)

Ülkeler	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22 ¹	2022/23 ²
Özbekistan	1,2	1,5	1,5	1,1	1,4
Afganistan	0,7	1,4	1,4	1,3	1,4
Ekvador	1,6	1,4	1,3	1,3	1,3
Mısır	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
Nepal	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
Kazakistan	1,6	1,3	1,3	1,1	1,3
Türkmenistan	1,3	1,4	1,4	1,3	1,3
Bangladeş	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
Irak	1,3	1,3	1,3	1,2	1,1
Butan	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Ürdün	0,8	0,8	1,0	1,0	1,0
Pakistan	1,0	1,0	1,0	1,1	1,0
Bolivya	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
Suriye	0,5	1,3	1,3	0,8	0,8
Yemen	0,7	0,7	0,7	0,8	0,7
Fas	1,8	1,1	0,4	1,9	0,6
Libya	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Dünya	2,9	3,0	3,1	3,0	3,2

Kaynak: USDA (Erişim tarihi: 04.11.2022), ¹Tahmin, ²Öngörü

Ek Tablo 4. Dünya arpa ithalatı (bin ton)

Ülkeler	2018/19	2019/2020	2020/21	2021/22 ¹	2022/23 ²
Çin	5.181	5.969	12.049	8.300	9.500
Suudi Arabistan	6.500	6.700	7.000	4.500	4.700
İran	3.100	2.900	3.500	1.600	2.500
Japonya	1.158	1.253	1.132	1.250	1.200
AB	893	1.835	1.220	988	1.100
Ürdün	1.017	389	548	1.278	900
Libya	884	895	1.043	700	750
Tunus	558	613	995	882	750
Vietnam	133	198	747	600	700
Filipinler	6	6	113	493	600
Cezayir	323	558	836	772	500
Brezilya	656	664	501	650	500
Meksika	1	390	343	480	500
Fas	204	1.056	456	915	500
Tayland	206	685	1.043	90	500
Türkiye	389	903	706	2.867	500
Kuveyt	434	500	507	500	450
BAE	352	434	453	350	450
Katar	276	340	279	437	400
İsrail	247	360	463	300	350
ABD	128	154	142	320	305
Kolombiya	341	308	336	350	300
Irak	107	2	103	341	150
Umman	54	38	100	153	150
Lübnan	191	37	84	145	100
Peru	111	122	97	132	100
Birleşik Krallık	70	70	89	89	100
Özbekistan	120	58	72	101	75
Güney Kore	70	62	62	78	65
Belarus	197	204	90	50	60
Etiyopya	13	8	4	100	50
Hindistan	135	192	71	48	50
Rusya	14	34	44	50	50
Suriye	120	6	8	122	50
Azerbaycan	6	23	58	3	40
Tacikistan	1	13	28	40	35
Kanada	43	63	294	228	30
Ekvador	44	37	30	43	30
Kazakistan	32	38	83	55	30
İsviçre	46	45	50	77	30
Tayvan	32	40	30	35	30
Bosna Hersek	23	29	22	19	25
Yeni Zelanda	6	12	60	35	25
Şili	52	34	21	50	20
Norveç	83	6	5	5	20

Kaynak: USDA (Erişim tarihi: 05.11.2022), ¹/Tahmin, ²/Öngörü

Ek Tablo 4 (Devam). Dünya arpa ithalatı (bin ton)

Ülkeler	2018/19	2019/2020	2020/21	2021/22 ¹	2022/23 ²
Ermenistan	22	21	22	10	10
Mısır	78	191	7	23	10
Güney Afrika	0	44	10	-	10
Zimbabve	15	15	15	10	10
Bangladeş	29	7	9	-	8
Afganistan	11	5	6	5	5
Arnavutluk	6	6	7	7	5
Pakistan	8	7	3	5	5
Uruguay	-	31	-	1	5
Gürcistan	-	6	15	1	3
Sırbistan	4	2	4	1	2
Kuzey Makedonya	1	8	1	1	1
Türkmenistan	1	1	1	2	1
Arjantin	12	16	12	-	-
Butan	1	-	-	-	-
Kırgızistan	-	-	0	35	-
Moldova	-	-	1	-	-
Nepal	-	1	1	-	-
Ukrayna	16	1	48	1	-
Dünya	24.761	28.645	36.079	30.723	29.345

Kaynak: USDA (Erişim tarihi: 05.11.2022), ¹/Tahmin, ²/Öngörü

Ek Tablo 5. Dünya arpa ihracatı (bin ton)

Ülkeler	2018/19	2019/2020	2020/21	2021/22 ¹	2022/23 ²
AB	55.955	62.472	60.659	58.044	57.463
Rusya	17.501	20.613	21.416	18.312	21.762
Avustralya	10.595	12.035	17.360	16.424	14.924
Cin	7.309	8.289	14.374	11.674	11.774
Kanada	9.667	11.309	11.992	7.898	10.434
Türkiye	8.113	9.268	9.572	7.889	8.216
Birleşik Krallık	7.656	9.209	9.563	8.108	8.114
Ukrayna	8.769	10.537	8.948	10.585	7.280
İran	6.682	6.982	7.682	5.082	5.882
Suudi Arabistan	8.352	8.041	8.027	5.513	5.700
Arjantin	5.035	4.229	4.655	5.919	5.569
ABD	5.528	5.794	5.608	4.490	5.019
Kazakistan	4.373	4.271	4.247	3.034	3.037
Etiyopya	1.902	2.463	2.403	2.528	2.553
Cezayir	2.797	3.003	2.702	2.074	2.224
Meksika	1.412	1.762	1.710	1.980	1.940
Fas	3.281	2.598	1.194	3.729	1.859
Japonya	1.681	1.758	1.672	1.695	1.605
Hindistan	2.156	2.075	2.015	1.817	1.565
Tunus	958	1.553	1.733	1.565	1.355
Belarus	1.233	1.384	1.548	1.138	1.245
Azerbaycan	1.057	1.131	1.180	1.253	1.243
Ürdün	1.313	622	646	1.369	1.164
Uruguay	734	800	1.044	1.064	1.064
Brezilya	1.129	1.222	1.007	1.182	1.062
Libya	995	1.010	1.163	863	913
Irak	933	1.635	1.988	1.279	909
Suriye	711	2.037	2.342	1.290	849
Vietnam	144	209	756	606	706
Güney Afrika	610	656	860	684	689
Norveç	537	633	677	671	680
Sırbistan	484	457	539	563	601
Filipinler	6	6	113	493	600
Tayland	206	685	1.043	90	500
Kırgızistan	469	474	524	348	463
Kuveyt	434	500	507	500	450
BAE	352	434	453	350	450
Yeni Zelanda	423	434	442	401	431
Katar	276	340	279	437	400
İsrail	273	378	506	343	393
Kolombiya	405	373	379	399	349
Peru	360	372	327	369	336
Afganistan	69	259	250	210	240
İsviçre	254	253	259	280	229
Güney Kore	235	284	230	239	224

Kaynak: USDA (Erişim tarihi: 05.11.2022), ¹/Tahmin, ²/Öngörü

Ek Tablo 5 (Devam). Dünya arpa ihracatı (bin ton)

Ülkeler	2018/19	2019/2020	2020/21	2021/22 ¹	2022/23 ²
Özbekistan	254	216	250	217	222
Şili	285	292	256	210	220
Tacikistan	110	155	163	170	170
Umman	56	40	102	155	152
Bosna Hersek	136	129	140	133	138
Moldova	188	193	125	244	136
Lübnan	297	125	119	178	132
Ermenistan	170	114	136	126	131
Kuzey Makedonya	151	170	177	179	127
Mısır	186	299	115	131	118
Kenya	78	86	35	65	80
Zimbabve	74	74	74	69	69
Pakistan	75	65	52	56	67
Eritre	65	65	65	65	65
Gürcistan	58	60	60	51	53
Bolivya	48	48	48	49	49
Ekvador	58	50	44	53	43
Nepal	31	32	32	31	31
Tayvan	32	40	30	35	30
Türkmenistan	21	20	24	22	26
Yemen	21	21	21	20	20
Bangladeş	36	14	16	7	15
Arnavutluk	16	14	20	15	13
Butan	6	5	5	5	5
Dünya	185.816	207.176	218.703	197.067	196.577

Kaynak: USDA (Erişim tarihi: 05.11.2022), ¹/Tahmin, ²/Öngörü

Ek Tablo 6. Dünya arpa üretici fiyatları (\$/ton)

Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020
Japonya	1.243,5	1.192,9	1.276,2	1.219,0	1.255,2
Yemen	786,2	825,5	737,1	1.338,7	1.229,6
Filistin	685,4	718,0	671,0	690,6	834,9
Kuveyt	529,6	527,5	529,9	494,1	522,5
Ekvador	440,5	411,7	391,7	486,3	516,4
İran	276,3	295,4	288,5	446,9	497,0
Peru	367,4	398,7	394,6	407,0	423,0
Moğolistan	226,8	231,2	292,6	324,1	378,3
İsviçre	317,6	313,8	315,0	306,9	325,9
Norveç	317,4	326,2	347,5	329,1	322,3
Irak	312,2	301,5	312,0	303,7	307,0
Nepal	267,3	277,9	303,5	286,2	300,8
Arnavutluk	319,7	303,6	302,2	306,1	286,6
İsrail	195,3	208,4	323,6	280,5	261,4
Ermenistan	212,9	224,5	226,8	270,9	253,0
Fas	283,5	226,0	201,9	207,4	247,5
Brezilya	-	-	210,5	223,7	230,9
Yeni Zelanda	197,0	212,4	268,5	249,9	227,2
Portekiz	210,1	200,9	226,9	217,3	223,4
Şili	-	-	201,4	211,9	219,9
Kıbrıs	328,5	195,4	223,2	223,1	217,0
Gürcistan	183,5	180,8	180,0	195,0	216,7
ABD	228,0	205,0	212,0	211,0	216,0
Meksika	225,1	222,8	228,9	227,9	209,9
Romanya	197,1	190,0	208,0	207,6	209,7
Kuzey Makedonya	161,8	168,6	173,1	129,7	208,2
Birleşik Krallık	137,7	174,0	207,4	183,6	207,5
Avustralya	188,1	151,0	183,8	237,7	204,3
Cezayir	228,4	225,3	214,4	209,5	197,2
Slovakya	165,3	186,7	206,1	200,5	192,4
Hollanda	167,1	176,7	219,0	178,9	189,0
Çekya	164,0	171,6	200,1	205,2	188,1
İspanya	167,4	186,5	203,8	196,0	184,1
Türkiye	224,9	212,8	177,8	189,0	182,4
Yunanistan	179,2	178,9	184,3	181,6	178,2
Belçika	130,7	149,4	209,7	158,0	177,2
Danimarka	154,5	166,3	203,5	193,7	176,2
Almanya	139,4	153,6	195,4	175,6	171,6
Fransa	138,5	149,7	195,2	161,4	169,6
Bulgaristan	155,6	154,5	176,6	165,0	167,5
Estonya	139,7	151,4	187,0	147,2	166,8
Polonya	148,1	162,5	188,3	175,5	163,1
Letonya	135,0	143,5	191,3	157,8	163,0
Litvanya	141,9	155,9	201,5	164,1	162,8
Bosna Hersek	174,2	174,9	188,7	177,5	162,5

Kaynak: FAO, 2022 (Erişim tarihi: 04.11.2022)

Ek Tablo 6 (Devam). Dünya arpa üretici fiyatları (\$/ton)

Ülkeler	2016	2017	2018	2019	2020
Lüksemburg	125,0	141,4	179,3	149,1	162,3
Hırvatistan	145,5	151,5	176,0	164,6	161,5
Ukrayna	117,7	136,6	177,0	152,2	161,5
Kanada	166,3	148,8	163,9	169,7	161,0
Sırbistan	146,9	149,0	160,9	164,8	158,9
Finlandiya	137,2	145,7	201,9	173,5	158,8
Moldova	106,8	116,2	148,9	134,8	156,4
Umman	213,0	213,0	213,0	213,0	154,2
İsveç	137,6	158,5	224,7	144,5	153,5
Güney Afrika	227,9	211,8	256,8	210,4	152,7
Tunus	185,6	-	156,4	152,3	147,6
Belarus	103,2	138,7	143,6	158,0	146,2
Macaristan	130,5	131,7	159,9	151,9	144,6
Slovenya	147,1	145,5	168,2	153,6	143,2
Azerbaycan	119,1	134,8	129,4	147,1	141,2
Rusya	115,4	116,2	129,5	147,5	135,1
Kazakistan	76,6	101,8	100,8	122,9	132,9
Avusturya	112,8	131,0	161,8	137,7	132,5
Butan	625,0	813,9	-	-	-
Bolivya	213,6	214,4	199,2	-	-
Cabo Verde	2.295,0	2.318,6	2.406,2	-	-
Kolombiya	332,9	249,7	-	273,1	-
Mısır	413,2	302,3	254,2	-	-
Etiyopya	347,4	328,1	303,3	-	-
İzlanda	249,6	281,7	-	-	-
Ürdün	411,3	515,8	481,1	-	-
Kırgızistan	118,8	148,5	152,1	153,4	-
Lübnan	311,8	252,7	-	252,7	-
Katar	-	247,3	247,3	274,7	-
Tacikistan	-	205,3	185,5	215,7	-
Uruguay	197,7	172,1	165,0	165,0	-

Kaynak: FAO, 2022 (Erişim tarihi: 04.11.2022)

Ek Tablo 7. Türkiye biralık arpa ekim alanı (dekar)

İller	2017	2018	2019	2020	2021
Konya	312.988	317.410	369.251	699.389	546.162
Kırşehir	201.821	240.795	342.123	497.788	401.085
Karaman	369.685	369.687	372.245	451.266	377.000
Aksaray	120.810	88.557	62.379	79.175	71.347
Niğde	89.070	90.281	35.400	42.748	35.900
Ankara	62.980	67.981	40.200	49.451	22.250
Adıyaman	55.573	88.377	22.316	27.912	21.461
Kayseri	6.000	7.000	10.000	24.778	20.000
Gaziantep	11.850	11.597	11.598	14.552	12.095
Afyonkarahisar	11.614	11.614	11.614	13.674	11.960
Tokat	13.450	13.100	10.500	11.210	9.500
Elazığ	1.925	1.930	2.000	2.726	2.700
Kütahya	2.560	2.500	2.500	3.717	2.000
Çorum	23.725	17.648	9.160	3.890	1.550
Yozgat	1.045	1.029	1.036	688	736
İstanbul	1.152	752	652	684	684
Eskişehir	5.900	4.100	100	-	120
Burdur	-	-	-	23	24
Mardin	1.180	1.181	1.230	1.583	-
Şanlıurfa	59.100	1.101	-	-	-
Türkiye	1.352.428	1.336.640	1.304.304	1.925.254	1.536.574

Kaynak: TÜİK (Erişim tarihi: 05.11.2022)

Ek Tablo 8. Türkiye biralık arpa üretim miktarı (ton)

İller	2017	2018	2019	2020	2021
Konya	77.481	111.637	140.169	239.086	74.836
Karaman	114.583	99.681	103.267	125.974	70.521
Kırşehir	64.974	68.702	88.171	153.550	60.032
Aksaray	38.639	25.000	20.052	23.682	17.468
Adıyaman	21.600	28.332	8.192	9.876	6.549
Niğde	24.584	28.909	11.091	12.238	4.290
Kayseri	1.376	1.536	2.717	6.088	3.416
Ankara	16.652	16.622	10.621	14.716	3.175
Gaziantep	4.829	4.078	4.084	4.669	2.994
Tokat	4.414	3.491	2.559	2.642	2.803
Afyonkarahisar	3.775	3.613	4.541	3.719	2.435
Elazığ	477	345	598	870	461
Çorum	8.129	4.867	2.588	1.185	308
Kütahya	774	508	498	761	289
İstanbul	545	305	248	280	246
Yozgat	312	287	256	165	150
Eskişehir	2.366	1.481	24	-	21
Burdur	-	-	-	8	6
Mardin	323	171	324	491	-
Şanlıurfa	14.167	435	-	-	-
Türkiye	400.000	400.000	400.000	600.000	250.000

Kaynak: TÜİK (Erişim tarihi: 05.11.2022)

Ek Tablo 9. Türkiye biralık arpa verimi (kg/dekar)

İller	2017	2018	2019	2020	2021
İstanbul	473	406	380	409	360
Adıyaman	389	321	367	354	305
Tokat	328	266	244	236	295
Burdur	-	-	-	348	250
Gaziantep	408	352	352	321	248
Aksaray	329	282	321	299	245
Karaman	310	271	277	283	242
Çorum	343	276	283	305	226
Afyonkarahisar	325	311	391	285	204
Yozgat	299	279	247	240	204
Eskişehir	401	361	240	-	175
Elazığ	248	179	299	319	171
Kayseri	229	219	272	246	171
Ankara	264	245	264	298	157
Kırşehir	322	285	258	308	150
Kütahya	302	203	199	205	145
Konya	248	352	382	342	137
Niğde	276	320	313	286	119
Mardin	274	145	263	310	-
Şanlıurfa	240	395	-	-	-
Türkiye	297	300	307	313	173

Kaynak: TÜİK (Erişim tarihi: 05.11.2022)

Ek Tablo 10. Türkiye diğer arpa ekim alanı (dekar)

İller	2017	2018	2019	2020	2021
Konya	2.422.416	2.744.806	3.053.198	3.154.438	3.340.170
Ankara	1.972.880	2.142.378	2.353.317	2.869.709	2.902.300
Sivas	680.394	904.292	1.214.290	1.283.095	1.269.679
Afyonkarahisar	987.468	1.047.021	1.012.766	1.092.076	1.176.943
Eskişehir	810.776	908.945	1.019.178	1.120.519	1.118.845
Şanlıurfa	1.946.563	1.826.328	1.861.781	955.217	1.010.239
Aksaray	715.685	785.228	821.842	856.175	950.180
Kayseri	835.368	980.986	1.137.007	969.485	945.029
Çorum	536.102	597.911	786.111	841.367	911.298
Kırşehir	667.116	747.187	859.798	878.513	888.784
Diyarbakır	424.352	425.534	394.073	981.992	812.864
Yozgat	314.841	374.295	489.177	905.312	747.216
Kırıkkale	274.675	301.522	337.582	472.949	744.920
Nevşehir	531.536	606.639	718.488	787.034	724.572
Ağrı	467.107	485.634	517.352	615.469	665.605
Uşak	540.425	584.992	614.769	587.347	652.015
Adıyaman	463.261	492.163	499.513	533.970	538.778
Denizli	502.657	522.229	522.265	453.416	515.574
Antalya	418.828	446.483	471.650	441.718	501.638
Elazığ	428.240	451.370	466.715	441.611	451.024
Isparta	405.187	414.704	421.169	412.503	437.868
Kahramanmaraş	285.680	307.183	426.196	403.020	435.826
Mardin	210.765	252.730	282.373	472.090	428.184
Kars	416.623	437.093	459.245	437.449	426.368
Van	68.384	89.831	250.540	391.335	413.273
Kütahya	369.040	381.992	396.524	399.029	408.804
Malatya	327.979	361.925	383.642	351.879	386.007
Erzurum	270.639	294.267	336.280	336.250	368.754
Manisa	295.095	332.794	330.835	329.934	363.759
Çankırı	184.798	186.302	207.353	188.592	319.925
Burdur	232.121	250.955	243.048	279.764	311.844
Amasya	206.666	232.058	236.991	247.382	296.408
Tokat	245.736	261.403	296.127	263.409	291.028
Muş	115.790	136.232	177.275	247.103	269.229
Karaman	242.302	247.115	282.935	266.622	268.777
Çanakkale	228.255	248.251	255.586	234.827	260.348
Erzincan	181.814	242.392	265.833	177.104	248.568
Niğde	148.800	160.838	215.778	204.342	238.160
Gaziantep	249.446	238.266	233.138	202.523	214.041
Bolu	145.553	152.372	169.695	158.019	179.209
Kastamonu	137.734	131.000	136.656	218.196	174.823
Balıkesir	125.372	128.027	127.108	131.569	166.493
Bayburt	95.430	88.305	136.999	141.891	164.440
Tekirdağ	130.549	133.288	133.536	134.948	152.800
Bitlis	22.688	26.309	60.090	154.584	139.957

Kaynak: TÜİK (Erişim tarihi: 05.11.2022)

Ek Tablo 10 (Devam). Türkiye diğer arpa ekim alanı (dekar)

İller	2017	2018	2019	2020	2021
Bursa	77.361	79.689	96.465	110.054	111.934
Samsun	68.592	74.734	78.160	110.703	108.630
İzmir	104.049	132.831	127.062	115.283	106.862
Şırnak	29.815	33.611	92.702	214.866	105.673
Mersin	76.975	70.430	70.786	74.880	100.333
Adana	38.285	50.547	50.497	91.491	96.902
Tunceli	82.465	89.103	94.024	84.849	90.075
Kilis	81.913	85.802	83.777	77.804	87.540
Gümüşhane	68.414	71.122	73.714	88.536	85.593
Kocaeli	76.912	73.291	78.690	77.108	82.254
Batman	41.074	48.679	47.092	103.589	78.496
Bilecik	74.587	80.552	79.188	75.156	75.572
Kırklareli	45.302	50.162	58.273	54.057	71.355
İstanbul	56.857	56.723	55.131	66.583	65.695
Edirne	50.067	51.830	54.289	55.616	63.598
Ardahan	84.927	85.921	91.579	72.539	62.616
Siirt	20.084	22.804	31.246	53.320	62.219
İğdır	93.420	92.582	84.602	77.658	57.760
Giresun	65.869	66.221	68.902	53.429	56.750
Aydın	82.556	82.226	68.515	58.252	47.835
Muğla	67.672	67.488	63.325	47.010	41.655
Osmaniye	35.876	38.091	38.533	44.975	41.393
Bingöl	4.319	4.610	4.687	40.371	39.111
Sinop	34.371	35.527	36.175	32.238	35.414
Karabük	54.926	25.081	28.351	26.213	34.975
Sakarya	33.614	34.767	35.158	35.497	33.550
Hatay	21.806	24.145	24.736	29.767	32.841
Ordu	15.003	16.338	17.050	17.503	18.250
Yalova	8.540	9.624	11.537	10.923	11.963
Bartın	9.144	9.439	9.335	8.555	8.542
Düzce	382	413	1.064	2.168	2.370
Artvin	2.816	2.874	2.647	2.469	2.330
Zonguldak	3.433	3.497	3.144	2.688	1.379
Hakkari	382	434	10.151	4.445	400
Türkiye	22.894.944	24.782.763	27.386.411	29.046.371	30.154.431

Kaynak: TÜİK (Erişim tarihi: 05.11.2022)

Ek Tablo 11. Türkiye diğer arpa üretim miktarı (ton)

İller	2017	2018	2019	2020	2021
Konya	795.535	856.917	1.006.617	1.027.276	768.266
Ankara	551.246	555.458	638.470	798.203	404.923
Afyonkarahisar	290.519	294.866	270.389	303.860	247.382
Aksaray	243.744	256.113	248.739	256.119	222.000
Eskişehir	252.686	259.524	272.488	276.944	208.831
Sivas	174.852	244.058	293.243	326.682	204.746
Kayseri	235.739	281.089	304.449	230.326	194.098
Adıyaman	186.164	174.862	168.659	170.052	155.302
Kırşehir	222.117	232.290	228.503	219.578	150.499
Çorum	184.188	182.222	206.138	222.714	148.439
Çanakkale	89.230	83.474	92.914	83.435	134.497
Şanlıurfa	516.502	338.854	387.507	226.295	126.819
Diyarbakır	164.238	139.340	123.190	322.857	122.582
Nevşehir	135.759	144.213	183.177	198.258	119.821
Kahramanmaraş	58.159	90.284	107.174	96.410	108.482
Yozgat	84.029	86.775	103.557	215.920	108.267
Kütahya	118.018	94.790	92.954	95.242	99.043
Ağrı	89.386	94.550	86.981	133.325	93.013
Uşak	185.771	161.606	169.221	147.576	92.449
Elazığ	118.747	103.823	132.204	131.013	86.723
Tekirdağ	71.575	45.135	65.025	54.013	86.057
Antalya	121.233	105.952	126.471	114.603	74.007
Mardin	67.922	53.908	68.775	140.105	73.650
Burdur	70.435	77.247	74.550	89.490	70.102
Manisa	77.053	80.604	74.735	69.628	65.690
Tokat	72.031	68.775	76.461	63.865	59.795
Kırıkkale	83.848	86.748	86.573	98.318	57.671
Niğde	45.391	53.307	71.588	63.604	55.893
Bolu	34.505	32.551	35.588	48.694	54.825
Denizli	164.302	150.443	145.882	134.080	54.246
Çankırı	49.661	50.184	60.671	46.273	53.322
Balıkesir	46.074	42.851	39.248	37.919	52.539
Isparta	98.875	91.786	86.474	84.237	52.343
Amasya	68.925	67.181	71.775	65.701	51.262
Erzincan	46.567	66.382	65.131	53.525	48.704
Karaman	71.403	70.516	69.261	67.943	44.144
Erzurum	59.229	58.553	55.056	57.264	41.663
Bursa	25.269	26.504	31.665	36.197	41.224
Gaziantep	70.203	61.824	58.019	50.807	41.100
Malatya	56.803	49.012	94.375	70.246	38.513
İzmir	34.057	43.940	43.284	36.921	36.377
Kastamonu	32.581	29.757	29.529	41.048	35.959
Samsun	20.234	16.955	19.825	25.415	33.545
Muş	28.934	37.780	37.310	56.107	33.069
İstanbul	28.306	24.920	24.254	24.617	31.415

Kaynak: TÜİK (Erişim tarihi: 05.11.2022)

Ek Tablo 11 (Devam). Türkiye diğer arpa üretim miktarı (ton)

İller	2017	2018	2019	2020	2021
Kırklareli	21.624	19.652	22.924	19.514	30.647
Edirne	23.821	21.631	22.384	19.314	29.761
Van	13.751	19.128	26.857	64.073	28.966
Adana	12.025	14.796	14.289	24.226	26.082
Bitlis	3.574	4.293	6.997	32.786	23.474
Bayburt	14.438	26.999	41.564	40.401	22.036
Kocaeli	24.430	19.682	19.921	17.433	20.838
Kars	75.756	76.523	66.985	58.420	19.075
Mersin	10.242	9.113	10.872	10.736	17.098
Bilecik	20.566	15.935	19.436	17.678	16.851
Şırnak	8.266	7.681	22.362	59.097	15.708
Gümüşhane	17.542	18.110	18.715	19.962	13.794
Batman	12.737	12.417	11.274	32.029	13.697
Aydın	27.073	24.110	20.114	15.612	13.545
Osmaniye	12.487	12.009	11.469	12.204	13.177
Tunceli	20.925	16.290	23.165	18.504	12.698
Kilis	26.294	16.696	19.984	18.542	12.412
Sakarya	9.249	9.048	9.091	9.402	10.957
Muğla	21.590	17.246	17.526	12.840	9.470
Iğdır	15.051	14.890	12.362	15.097	9.368
Siirt	4.456	4.409	5.391	10.057	8.996
Hatay	5.511	5.424	5.738	6.145	8.260
Ardahan	16.278	14.217	13.062	11.367	7.799
Bingöl	954	1.149	1.232	9.851	7.050
Karabük	10.661	4.503	4.930	6.067	6.629
Sinop	7.518	6.819	6.481	5.635	5.548
Yalova	2.757	2.883	3.126	3.363	4.239
Ordu	2.320	2.310	2.258	2.516	2.931
Giresun	12.929	11.097	7.992	11.276	2.905
Bartın	2.006	1.807	1.513	1.510	1.474
Düzce	88	118	300	587	724
Zonguldak	620	547	476	394	303
Artvin	382	496	321	250	140
Hakkari	34	49	790	407	51
Türkiye	6.700.000	6.600.000	7.200.000	7.700.000	5.500.000

Kaynak: TÜİK (Erişim tarihi: 05.11.2022)

Ek Tablo 12. Türkiye diğer arpa verimi (kg/dekar)

İller	2017	2018	2019	2020	2021
Tekirdağ	548	339	487	400	563
Çanakkale	391	336	364	355	517
İstanbul	502	439	440	370	478
Edirne	476	417	412	347	468
Kırklareli	477	392	393	361	430
Bursa	327	333	328	329	368
Yalova	328	300	275	309	354
İzmir	327	331	341	320	340
Sakarya	275	260	259	265	327
Osmaniye	348	315	298	271	318
Balıkesir	367	335	309	288	316
Samsun	295	227	254	230	309
Bolu	237	214	210	308	306
Düzce	230	286	282	271	305
Adıyaman	402	355	338	318	288
Aydın	328	293	294	268	283
Adana	314	293	286	272	275
Kocaeli	318	269	260	226	253
Hatay	253	225	232	206	252
Kahramanmaraş	204	297	251	239	249
Kütahya	321	249	237	239	242
Niğde	305	331	332	311	235
Aksaray	349	326	303	299	234
Burdur	305	309	308	321	234
Konya	328	314	330	326	234
Karaman	295	286	245	259	231
Muğla	319	256	277	273	227
Bilecik	276	198	245	235	223
Zonguldak	181	159	151	147	220
Amasya	334	291	315	270	214
Afyonkarahisar	300	282	268	279	210
Erzincan	256	274	263	302	206
Kastamonu	237	228	216	188	206
Kayseri	282	287	268	238	206
Tokat	293	263	259	242	205
Elazığ	277	230	283	297	192
Gaziantep	281	259	249	251	192
Karabük	194	180	174	231	190
Gümüşhane	256	255	254	225	188
Eskişehir	312	286	268	248	187
Manisa	268	242	226	211	183
Bingöl	225	254	264	244	180
Batman	310	255	239	309	174
Bartın	219	191	162	177	173
Mardin	322	213	244	297	172

Kaynak: TÜİK (Erişim tarihi: 05.11.2022)

Ek Tablo 12 (Devam). Türkiye diğer arpa verimi (kg/dekar)

İller	2017	2018	2019	2020	2021
Mersin	133	130	154	143	172
Çorum	344	305	262	265	170
Kırşehir	333	311	266	250	169
Bitlis	158	163	117	212	168
Çankırı	269	269	293	245	167
Nevşehir	255	238	255	252	165
Diyarbakır	387	327	313	329	163
Iğdır	161	161	146	194	162
Ordu	155	141	132	144	161
Sivas	257	270	241	255	161
Sinop	219	192	179	175	157
Erzurum	219	199	164	170	152
Şırnak	286	235	244	276	149
Antalya	289	237	268	259	148
Siirt	222	193	173	189	145
Yozgat	267	232	212	239	145
Ankara	280	259	272	278	143
Kilis	321	195	239	241	142
Uşak	344	276	275	251	142
Tunceli	254	183	246	218	141
Ağrı	195	196	169	219	140
Şanlıurfa	265	193	208	237	137
Bayburt	151	306	303	285	134
Hakkari	89	116	78	92	128
Ardahan	192	165	143	157	125
Isparta	244	221	205	204	124
Muş	250	277	210	227	123
Denizli	327	288	279	296	109
Malatya	173	135	246	200	100
Van	204	214	114	169	89
Kırkkale	305	288	262	208	84
Artvin	136	173	121	101	60
Giresun	197	168	116	211	51
Kars	182	176	146	134	46
Türkiye	293	267	264	265	187

Kaynak: TÜİK (Erişim tarihi: 05.11.2022)

KAYNAKLAR

- Akdeniz H., Koç A., 2022. Altınova ve Polatlı Tarımsal İşletmelerinde Yetiştirilen Arpa (*Hordeum vulgare* L.) Çeşitlerinin Bazı Tarımsal Özellikleri ve Kalite Değerleri. Erciyes Tarım ve Hayvan Bilimleri Dergisi. Cilt 5, Sayı 1, s:23-29.
- Aktaş H., 2017. Türkiye’de Yoğun Ekim Alanına Sahip Bazı Arpa (*Hordeum vulgare* L.) Çeşitlerinin Destek Sulamalı ve Yağışa Dayalı Koşullarda Değerlendirilmesi. Tekirdağ Ziraat Fakültesi Dergisi, 14(03):86-97.
- Dirik K. Ö., Sakin M. A., İnanç M., Sönmez. F., 2022. Bazı Arpa (*Hordeum vulgare* L.) Çeşitlerinin Tokat-Kazova Koşullarında Verim ve Bazı Kalite Özelliklerinin Belirlenmesi. KSÜ Tarım ve Doğa Dergisi 25(4):800-810.
- FAO, 2022. Food and Agriculture Organization (<https://www.fao.org/faostat/en/#data>).
- Köten M., Ünsan A.S., Atlı A., 2013. Arpanın İnsan Gıdası Olarak Değerlendirilmesi. Türk Tarım-Gıda Bilim ve Teknoloji Dergisi, 1(2):51-55.
- TÜİK, 2022. Türkiye İstatistik Kurumu (<https://www.tuik.gov.tr>).
- USDA, 2022. The United States Department of Agriculture, Foreign Agriculture Service (<https://apps.fas.usda.gov/psdonline/app/index.html#/app/advQuery>).
- Tabur S., Demir K., 2008. Tuz Stresi (NaCl) Altında Çimlendirilen Arpa Tohumlarının Mitotik İndeks ve Kromozom Anormallikleri Üzerine Bazı Bitki Büyüme Düzenleyicisi Kombinasyonlarının Etkileri. Süleyman Demirel Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Fen Dergisi (E-Dergi), 3(2) 162-173.